

وظایف مرتبط با نظام آماری

به منظور یکپارچه‌سازی، ساماندهی و رفع موازی کاری در نظام آماری کشور و در راستای اجرای بند «ب» ماده ۵۴ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مبنی بر تهیه برنامه ملی آماری کشور مبتنی بر فناوری‌های نوین با رعایت استانداردها و ضوابط تولید و انتشار آمارهای رسمی، استقرار نظام آمارهای ثبتي و استقرار و تغذیه مستمر پایگاه اطلاعات آماری کشور، مرکز آمار ایران با همکاری دستگاه‌های اجرایی، دومین برنامه ملی آماری کشور را در سال ۱۳۹۰ تهیه نمود و در تاریخ بیست و یکم شهریور ماه همان سال به تصویب شورای عالی آمار رساند.

◆ دبیرخانه شورای عالی آمار

در راستای انجام وظیفه دبیرخانه شورای عالی آمار در سال ۱۳۹۱ اقداماتی به شرح ذیل توسط مرکز آمار ایران انجام شده است:

برگزاری همایش

همایش «تبیین تخصصی و اجرایی برنامه ملی آمار» با حضور هیئت رئیسه و مدیران کل دفترهای مرکز آمار ایران، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی، مدیرکل دفتر اقتصاد کلان معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری، معاون برنامه‌ریزی وزارت کشور، معاونان برنامه‌ریزی و مدیران کل آمار استانداری‌های سراسر کشور، اعضای شورای عالی آمار، مدیران و کارشناسان آمار بخشی دستگاه‌های اجرایی با هدف ایجاد بستر لازم جهت اجرایی شدن برنامه ملی آمار برگزار شد. برگزاری این همایش در خصوص محورهای ذیل بوده است:

- تبیین تخصصی برنامه ملی آمار
- رونمایی از پوستر برنامه ملی آمار و برگزاری مسابقه برنامه
- بحث و بررسی در مورد ظرفیت‌های آماری استان‌ها و فرصت‌های آماری دستگاه‌های اجرایی
- تقدیر از رئیس سازمان ثبت احوال کشور و رؤسای کمیته‌های آمار بخشی فعال

ابلاغ برنامه ملی آمار کشور

با توجه به الزام اجرای برنامه ملی آمار کشور توسط تمامی دستگاه‌های اجرایی پس از تصویب نهایی، بر اساس این برنامه تمامی دستگاه‌های اجرایی موظفند تا پایان ۶ ماه اول سال ۱۳۹۱، برنامه ۵ ساله آماری خود را با توجه به برنامه ملی آمار تدوین و به دبیرخانه شورای عالی آمار ارائه نمایند. به همین منظور مرکز آمار ایران پس از ویرایش و چاپ برنامه ملی آمار در نیمه اول سال، اقدامات مقتضی در خصوص ابلاغ و ارائه مشاوره‌های لازم به تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور به منظور پیاده‌سازی این برنامه را به عمل آورد.

◆ شورای عالی آمار

نظام آماری مجموعه دستگاه‌ها و نهادهای درگیر در فعالیت‌های آماری، وظایف و فعالیت‌های هر یک از اجزا، نظام، روابط درونی و بیرونی آن‌ها با یکدیگر، اصول، قوانین و مقررات حاکم بر وظایف و روابط مزبور را در بر می‌گیرد. ساختار مدیریتی نظام آماری متشکل از مجلس شورای اسلامی، هیئت دولت، شورای عالی آمار، کمیسیون تخصصی، کمیته‌های آمار بخشی و مرکز آمار ایران است. شورای عالی آمار به عنوان بالاترین مرجع سیاستگذاری و هماهنگ‌کننده فعالیت‌های آماری در کشور ۲ جلسه در سال ۱۳۹۱ برگزار کرد که اهم مصوبات آن عبارتند از:

- دستگاه‌های اجرایی مکلف شدند حداکثر تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۹۱ فرم‌های ۱ و ۲ موضوع برنامه ملی آمار^۱، موضوع برنامه عملیاتی آمار و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی (۵ ساله) در اجرای تکالیف عمومی و اختصاصی را مطابق با راهنمای ابلاغی دبیرخانه شورای عالی آمار تهیه و پس از تأیید در کمیته آمار بخشی ذی‌ربط، به مرکز آمار ایران ارسال نمایند.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی براساس گزارش دبیرخانه شورای عالی آمار موظف شد تمهیدات لازم جهت تخصیص اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی تا سقف ۴ درصد را منوط به اجرای احکام و تکالیف برنامه ملی آمار کشور با اولویت استقرار شبکه ملی آمار و نظام آمارهای ثبتی در طول برنامه فراهم نماید.
- دستگاه‌های اجرایی موظف شدند نسبت به برگزاری جلسات ماهانه کمیته آمار بخشی دستگاه ذی‌ربط اقدام و صورتجلسات آن را به دبیرخانه شورای عالی آمار ارسال نمایند.
- معاونت برنامه‌ریزی موظف شد به استناد بند «ه» ماده ۱۷۸ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه پیشنهاد تشکیل کارگروه آمار و اطلاعات استان را حداکثر تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۹۱ به هیئت محترم دولت ارائه نماید.
- دستگاه‌های اجرایی موظف شدند اطلاعات مورد نیاز و پرسشنامه‌های ارسالی مرکز آمار ایران را جهت تهیه جداول داده- ستانده ۱۳۹۰ و حساب‌های ملی مطابق با استاندارد سیستم حساب‌های ملی تجدید نظر شده ۲۰۰۸ و آخرین طبقه‌بندی بین‌المللی رشته فعالیت‌های اقتصادی- ویرایش چهارم حداکثر طی ۲ ماه از زمان دریافت، تکمیل و ارسال نمایند.
- استانداردهای سراسر کشور موظف شدند اجرای طرح‌های آماری جامع و تفصیلی ویژه جداول داده- ستانده ۱۳۹۰ و حساب‌های ملی مرکز آمار ایران را در اولویت اجرا در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ قرار دهند.
- تمامی دستگاه‌های اجرایی موظف شدند در تولید و انتشار آمارهای خود از آخرین ویرایش مجموعه طبقه‌بندی بین‌المللی رشته فعالیت‌های اقتصادی- ویرایش چهارم استفاده نموده و مرکز آمار ایران موظف شد طبقه‌بندی مزبور را با جداول مقایسه تطبیقی آن با ویرایش سوم در اختیار دستگاه‌های اجرایی قرار دهد.

۱ فرم ۱- تکالیف عمومی دستگاه‌های اجرایی در برنامه ملی آمار، فرم ۲- تکالیف اختصاصی دستگاه‌های اجرایی در برنامه ملی آمار

◆ کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار

بر اساس «آیین‌نامه اجرایی دبیرخانه شورای عالی آمار»، کمیسیون تخصصی، به منظور بررسی تخصصی برنامه‌ها و طرح‌های مربوط به فعالیت‌های آماری کشور که از سوی کمیته‌های آمار بخشی و شورای عالی آمار ارجاع می‌شود، تشکیل می‌شود. این کمیسیون به منظور بررسی و تصویب طرح «جامع آمارگیری زائران مشهد مقدس» پیشنهاد شده توسط کارگروه ملی زیارت یک جلسه برگزار نمود. اهم مصوبات جلسه عبارتند از:

- تأیید ضرورت اجرای طرح با آرای اکثریت اعضای کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار
- تصویب تأمین اعتبار این طرح بالغ بر بیست میلیارد ریال از محل اعتبارات طرح ملی زیارت با موافقت استانداری خراسان رضوی

◆ کمیته‌های آمار بخشی

کمیته‌های آمار بخشی نیز به منظور سازماندهی فعالیت‌های آماری در ۲۷ دستگاه اجرایی کشور تشکیل شده‌اند. کمیته‌های آمار بخشی در مجموع ۴۵ جلسه برگزار نمودند و کمیته آمارهای «مالی» مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی، کمیته آمارهای «علوم، تحقیقات و فناوری» مستقر در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، کمیته آمارهای «آب و برق» مستقر در وزارت نیرو و کمیته آمارهای «جمعیت» مستقر در مرکز آمار ایران، بیش‌ترین فعالیت را داشته‌اند.

مرکز آمار ایران